

Одноостайно схвалюємо!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

ПРО ПЛЕНУМ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ
КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

3 жовтня 1977 р. відбувся Пленум Центрального Комітету КПРС.

Пленум заслухав доповідь Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР, Голови Конституційної Комісії тов. Брежнєва Л. І. «Про проект Конституції (Основного Закону) Союзу Радянських Соціалістичних Республік і підсумки його всенародного обговорення».

Пленум ЦК прийняв по доповіді тов. Брежнєва Л. І. постанову, яка публікується в пресі.

Пленум ЦК обрав секретаря ЦК КПРС тов. Черненка К. У. кандидатом у члени Політбюро ЦК КПРС.

Пленум ЦК обрав члена ЦК КПРС тов. Кузнецова В. В. кандидатом у члени Політбюро ЦК КПРС.

Пленум ЦК перевів з кандидатів у члени ЦК КПРС тт. Демиденка В. П., Кириченко М. К., Плешакова П. С., Фоміних О. М.

На цьому Пленум ЦК КПРС закінчив свою роботу.

СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР

5 жовтня в Москві розпочала роботу позачергова VII сесія Верховної Ради СРСР дев'ятого скликання.

На сесії з доповіддю «Про проект Конституції (Основного Закону) Союзу Радянських Соціалістичних Республік і підсумки його всенародного обговорення» виступив Генеральний секретар ЦК КПРС, Голова Президії Верховної Ради СРСР, Голова Конституційної Комісії товариш Леонід Ілліч Брежнєв.

Спасибі рідній партії

Зараз ми, студенти V курсу філфаку, проходимо педагогічну практику в середній школі № 38 міста Одеси. 4 жовтня — звичайний наш робочий день — був водночас і незвичайним. О десятий ранку в Москві відкрилася позачергова VII сесія Верховної Ради СРСР, якій судилося стати історичною. Народні обранці — депутати Верховної Ради — зібралися в столиці, щоб підбити підсумки всенародного обговорення проекту нової Конституції СРСР і прийняти новий Основний Закон нашого життя.

З величезною увагою усі ми, вільні від уроків, дивилися по телевізору відкриття Сесії і слухали доповідь «Про проект Конституції (Основного Закону) Союзу Радянських Соціалістичних Республік і підсумки його всенародного обговорення», з якою виступив Генеральний секретар Центрального Комітету КПРС, Голова Президії Верховної Ради СРСР, Голова Конституційної Комісії Леонід Ілліч Брежнєв.

Леонід Ілліч Брежнєв з трибуни Сесії сказав: «Головний політичний підсумок всенародного обговорення полягає в тому, що радянські люди сказали: так, це той Основний Закон, якого ми чекали». Так, ми чекали нової Конституції, яка відкриває перед нами — молодими людьми — все нові й нові горизонти для опанування досягненнями науки і культури, для творчої трудової діяльності, для всього життя.

І в ці дні хочеться сказати щире комсомольське спасибі рідній партії, Радянському Урядові, народові нашому за повсякденну турботу про радянську молодь. У відповідь на це піклування ми обіцяємо ще краще вчитися, а по закінченні університету віддати усі свої сили справі виховання підрастаючого покоління на ниві народної освіти.

М. СЕРЕДЕНКО,
О. НОСОВА,
Л. БОРОХ,

студентки V курсу російського відділу філологічного факультету.

Підтвердимо обов'язком вчитися добре

Усі ми — 96 комсомольців IV курсу механіко-математичного факультету — з величезною радістю зустріли звістку про початок роботи позачергової VII сесії Верховної Ради СРСР, уважно слухали доповідь на сесії Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР, Голови Конституційної Комісії Леоніда Ілліча Брежнєва.

Глибоко в душу кожному з нас запали ось ці слова Леоніда Ілліча Брежнєва: «Ми приймаємо нову Конституцію напередодні 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції. Це не просто співпадіння у часі двох видатних подій в житті країни. Зв'язок між ними більш глибокий. Нова Конституція — це, можна сказати, концентрований підсумок усього шістдесятирічного розвитку Радянської держави. Вона яскраво свідчить про те, що ідеї, проголошені Жовтнем, заповіти Леніна успішно перетворюються в життя».

У всенародну підготовку до 60-річчя Великого Жовтня свою часточку праці вносять і наші комсомольці. Наш головний обов'язок — вчитися — ми намагаємося виконувати якомога краще. Прикладом у цьому для всіх нас є Ленінський стипендіат Галина Самкова, Олександр Захаров, Віра Шмутьян, Валентина Коваленко.

Хлопці наші влітку трудилися на будовах Тюмені і Магаданської області. А трудовий вересень студенти курсу провели на ланах області. Скрізь відчувалось особливе трудове піднесення, викликане і обговоренням нової Конституції, і підготовкою до 60-річчя Великого Жовтня.

Нині ми знову сіли за партію. Розпочався новий етап боротьби за високі і якісні знання. Кожен з нас розуміє, що право вчитися, надане нам Конституцією, треба підтверджувати обов'язком вчитися добре.

В. ПОПОВ,
комсорг групи,
А. АРНАУТОВА,

комсорг IV курсу механіко-математичного факультету.

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА

Рік видання 43-й.

№ 29 (1283).

7 ЖОВТНЯ 1977 р.

Ціна 2 коп.

видатна роль

Доповідь Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР, Голови Конституційної Комісії товариша Л. І. Брежнєва «Про проект Конституції (Основного Закону) Союзу Радянських Соціалістичних Республік і підсумки його всенародного обговорення» справляє величезне враження. В ній сконцентровані думки, які хвилюють все прогресивне людство.

140 мільйонів радянських людей взяли участь в обговоренні проекту Конституції, в результаті чого внесені уточнення в 110 статей і одна стаття сформульована заново. Це є переконливим доказом дальшого розвитку соціалістичної демократії.

Особливо хвилює та частина виступу, де мова йде про зростаючу роль Комуністичної партії як керівника в будівництві комуністичного суспільства. Тим більше, що на адресу Конституційної Комісії надійшло багато пропозицій, підкреслюючих зростаючу роль нашої партії. І в Основному Законі життя нашого суспільства сформульована її видатна роль.

Особливо хвилює та частина виступу, де мова йде про зростаючу роль Комуністичної партії як керівника в будівництві комуністичного суспільства. Тим більше, що на адресу Конституційної Комісії надійшло багато пропозицій, підкреслюючих зростаючу роль нашої партії. І в Основному Законі життя нашого суспільства сформульована її видатна роль.

Г. ФРОЛОВА,
доцент кафедри наукового комунізму.

МОЯ БАТЬКІВЩИНА

В серцях ми будемо
ростить
Любов до свого краю,
Хай радість вічно
пломенить,
І їй не буде краю.
У боротьбі пройшли літа,
Минула зла година,
І стали красиві міста

І села Батьківщини,
В боях тяжких зміцніла ти,
У праці ти розквітла.
Твій шлях простягся до
мети,
До щастя і до світла.
І Конституція нова
Дорогу осяває,
На щастя нашого слова

Народ пісні складає,
Нікому не зломити нас,
Ведем ходу залізною,
Бо всі дороги у наш час
Ведуть до комунізму!
О, ШУМСЬКИЙ,
слухач факультету підвищення кваліфікації ОДУ.

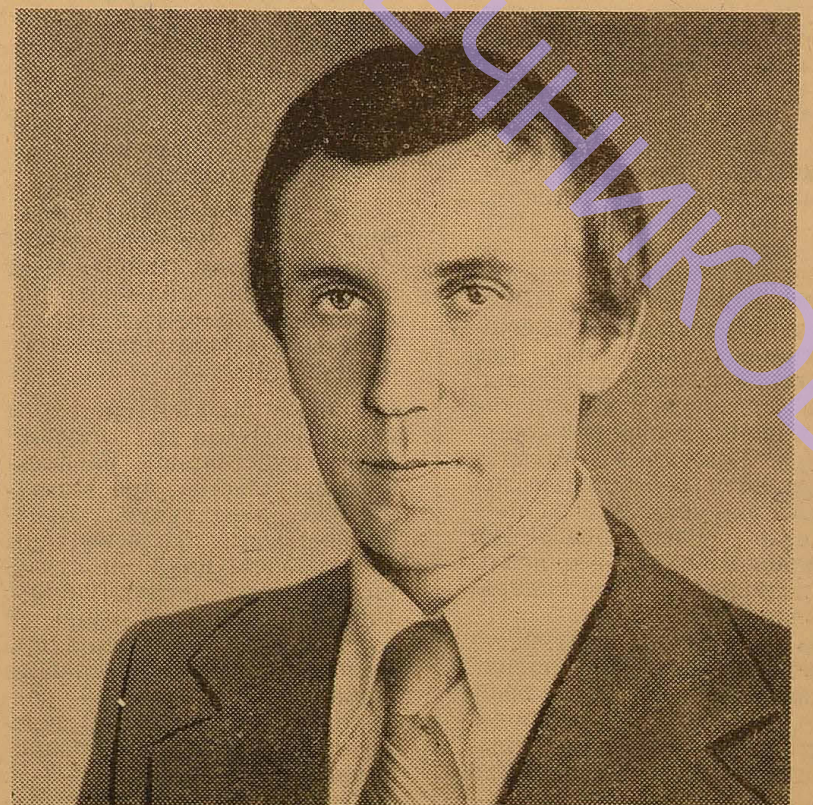
В УНІВЕРСИТЕТІ ПРОЙШЛИ МІТІНГИ СТУДЕНТІВ І ВИКЛАДАЧІВ, ПРИСВЯЧЕНІ ВІДКРИТТЮ ПОЗАЧЕРГОВОЇ VII СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР, ДОПОВІДІ НА НІЙ ГЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРЯ ЦК КПРС, ГОЛОВИ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР, ГОЛОВИ КОНСТИТУЦІЙНОЇ КОМІСІЇ Л. І. БРЕЖНЄВА.

ФІЛФАК, 4 жовтня. Вступним словом мітинг відкрив декан факультету професор І. М. Дузь. Один за одним на трибуну підіймаються доцент Г. М. Міжевська, студенти Рожченко і Завалко, професор С. П. Бевзенко, секретар партбюро доцент Л. М. Чепурнова. Виступаючи, висловлюючи волю всього факультету, підтримали внутрішню і зовнішню політику рідної Комуністичної партії, з почуттям глибокої радості схвалили проект нової Конституції.

Учасники мітингу надіслали телеграму на адресу позачергової VII сесії Верховної Ради СРСР, на ім'я Леоніда Ілліча Брежнєва.

Мітинги пройшли на інших факультетах університету.

Правофлангові

В ІДМІННИМИ успіхами в навчанні і громадській роботі ознаменує VII сесію Верховної Ради СРСР

студент V курсу історичного факультету комуніст Геннадій Нікітич. Фото Л. ПЛАТМИРА.

Посилювати авангардну роль комуністів

30 вересня комуністи філологічного факультету зібралися на свої звітні-виборні збори. Як зазначала у звітній доповіді секретар партбюро доцент **Л. М. Чепурнова**, вони проходять напередодні прийняття нової Конституції СРСР, у знаменний час, коли всенародна підготовка до славного ювілею нашої Батьківщини — 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції вступила у завершальний етап. Партизна організація була і є в авангарді багатогранної роботи всього колективу факультету у підготовці гідної зустрічі ювілею Країни Рад, по втіленню в життя рішень XXV з'їзду КПРС.

Головним у роботі партійної організації факультету є забезпечення комплексного підходу у вихованні студентів, відмінної і доброї успішності. Партиї групи кафедр проводили значну роботу по вихованню студентів у дусі відданості справі комунізму, вихованню у них високої свідомості, почуття патріотизму і пролетарського інтернаціоналізму. Високої оцінки у цій справі заслуговують насамперед партійні групи, очолювані комуністами **Л. В. Берловською**, **Є. І. Петряєвою**, **А. А. Жабороком** та **Н. Г. Рядченко**.

Численний колектив кураторів здійснював комплексний план ідейного, трудового і морального виховання студентів. Великого значення набули політгодини, на яких вивчалися матеріали XXV з'їзду КПРС, травневого (1977 р.) Пленуму ЦК КПРС, доповіді на ньому **Л. І. Брежнєва**, Постанови ЦК КПРС «Про 60-у річницю Великої Жовтневої соціалістичної революції», інших партійних документів. Головне те, що питання, які розглядалися на політгодинах, тісно пов'язувалися з життям групи, факультету, університету, міста-героя Одеси. В цьому плані доповідач відзначає роботу кураторів комуністів **Л. І. Гукової**, **В. О. Попової**, **Н. Г. Рядченко**, **П. Т. Маркушевського**. Добре працювали студентські клуби філософських проблем та «Слово і зброя» (керівники кому-

ністи **Л. М. Сумарокова** і **В. В. Шапоренко**). У світлі Постанови ЦК КПРС про роботу з творчою молоддю активізувала свою роботу літературна студія (керівник комуніст **І. М. Дузь**). Проведено вже ряд заходів, присвячених 60-річчю Великої Жовтня, серед яких слід відзначити студентську теоретичну конференцію «Великий Жовтень і сучасний світ» (організатор комуніст **М. М. Чистякова**). Добре працювала лекторська група (керівник комуніст **О. П. Муратчаєва**).

Чимала робота проводилася в гуртожитках.

Проте, зазначила **Л. М. Чепурнова**, ми використовуємо ще не всі свої можливості. Можна і треба посилити індивідуальну роботу зі студентами як на факультеті, так і в гуртожитку. При систематичній роботі значно більшого ефекту можна досягти в естетичному вихованні студентів. Викладачі факультету і під їх керівництвом студенти старших курсів повинні зробити традиційними бесіди і лекції з питань літератури і мистецтва на інших факультетах.

Партизна організація постійно працювала над підвищенням ефективності учебного процесу. Загальний процент успішності на факультеті досяг 96,6. З 12 студентів-комуністів 2 вчать лише на «відмінно» — **О. Вязовська** і **Л. Коваленко**.

Попри усі досягнення у галузі навчальної роботи, зазначено в доповіді, ще немає рішучої боротьби з студентами, котрі не хочуть вчитися як слід. Комсомольській організації, студентському деканатові слід поводити рішучу боротьбу зі студентами-порушниками трудової і учебної дисципліни.

Аналізуючи наукову продукцію вчених факультету, доповідач наводить цифри, які говорять про ефективність наукової праці вчених-філологів. За звітний період опубліковано 91 роботу загальним обсягом 123 друкованих аркуша. Професори **М. О. Левченко**, **І. М. Дузь**, **В. В. Фащенко** видали і здали до видавництва монографії. Захистила докторську дисертацію комуніст **Т. А. Ту-**

ліна, підготувала до захисту кандидатське дослідження комуніст **Л. Я. Дергаль**. Провідну роль в справі постановки наукової роботи студентів відіграє на факультеті кафедра радянської літератури і літератур народів СРСР (завідуючий кафедрою комуніст **В. В. Фащенко**).

Новообраному партійному бюро слід і надалі неослабно контролювати ідейний зміст наукової продукції вчених, дипломних і курсових робіт студентів.

В доповіді було проаналізовано також роботу методологічних семінарів літературознавців і лінгвістів, в основу роботи яких покладено рішення XXV з'їзду КПРС. Було ще раз наголошено на виключно важливу роль методологічних семінарів, у справі вивчення матеріалів Сесії Верховної Ради СРСР, яка затвердить нову Конституцію, змісту нової Конституції СРСР, матеріалів ювілейного засідання у Москві в листопаді ц. р.

Доповідач зробила аналіз роботи комсомольської і профспілкової організації факультету, стінної преси, інших важливих ланок роботи партійної організації.

В обговоренні доповіді взяли участь 11 комуністів: **А. А. Жаборок**, **М. Теделурі**, **Є. М. Прісовський**, **Є. В. Гороховська**, **О. Науменко**, **Л. Коваленко**, **Ф. Є. Ткач**, **Л. М. Беляєва**, **Ю. О. Карпенко**, **Б. Я. Чаленко** та **І. М. Дузь**.

На зборах виступив також член парткому університету доцент **В. В. Сенюшкін**.

Збори ухвалили рішення, в якому накреслені конкретні заходи, спрямовані на подальше поліпшення учебної, наукової і виховної роботи, на забезпечення зростаючої авангардної ролі комуністів на всіх ділянках роботи по гідній зустрічі 60-річчя Великої Жовтня, по втіленню в життя історичних накреслень XXV з'їзду КПРС.

Секретарем партійного бюро знову обрано **Л. М. Чепурнову**.

Наш кореспондент.

ювілеєві назустріч

Колектив наукової бібліотеки ОДУ готується гідно зустріти славний ювілей, ознаменувати 60-річчя Жовтня новими успіхами в праці. Він бере участь у Всесоюзному огляді роботи бібліотек країни, присвяченому знаменній даті і направленому на подальше підвищення ідейного рівня пропаганди книги і якості обслуговування читачів, посилення ролі бібліотек в комуністичному вихованні трудящих і науково-технічному прогресі.

В соціалістичних зобов'язаннях, взятих колективом бібліотеки і окремими співробітниками, ураховані вимоги Положення про Всесоюзний огляд роботи бібліотек.

В ювілейному році бібліотека обслуговує понад 10000 читачів і книговидача досягає 1 мільйона одиниць.

Втілюючи в життя рішення XXV з'їзду КПРС, рішення травневого Пленуму ЦК КПРС, колектив бібліотеки на своїх зборах обговорив проект Конституції, широко розгорнув велику організаційну і масово-політичну роботу. На багатьох виставках відображені документи КПРС і Радянської держави, найновіша література про всесвітньо-історичне значення Великої Жовтня, про наші успіхи в галузі економічного розвитку, науки і культури, про значення досвіду КПРС для всього міжнародного комуністичного і робітничого руху, про радянський спосіб життя, про національну політику КПРС, дружбу народів СРСР, про боротьбу за мир. Наукова бібліотека організувала серію виставок «Ленінська вахта Жовтня», на яких експонуються документи і матеріали про комуністичне будівництво республік нашої великої Батьківщини.

У потоці літератури, що поступає до фондів бібліотеки, величезна кількість книг і журналів, присвячених великій даті Жовтня. Вся ця література представлена у каталогах, картотеках, на виставці нових надходжень, на тематичних виставках, в систематичному каталозі нових надходжень (за три останні місяці), окремим розділом демонструється на оглядах нової літератури, усних і письмових оглядах літератури.

Щотижня, по середах, бібліотека організовує «Дні інформації», на яких читачі знайомляться з новинками літератури у всіх галузях знань. Про книжкові багатства нашої найстаршої бібліотеки ми інформуємо читачів шляхом системи каталогів і картотек, виставок, бібліографічних покажчиків і оглядів, виступів по радіо і телебаченню, конференцій, екскурсій, через газету «За наукові кадри». Велику роботу бібліотека проводить по пропаганді бібліотечно-бібліографічних знань серед студентів університету та інших категорій читачів.

На допомогу пропагандистам, агітаторам, студентам бібліотека готує тематичні списки літератури, як, наприклад, «Сьогоднішні звернення радянського народу — пряме продовження справи Жовтня», «Великий Жовтень і творча активність молоді», «Досягнення радянської науки після Жовтня», «Список літератури на допомогу вивчаючим Конституцію СРСР» та інші.

До всіх видатних подій наукова бібліотека готує і видає бібліографічні покажчики. Так, були видані «Ленінським курсом — до великої мети (назустріч XXV з'їзду КПРС)», «Перші робітничі організації в Росії (до 100-річчя Південноросійської спілки робітників)», «Матеріали XXV з'їзду КПРС» та інші.

До 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції науковою бібліотекою Одеського державного університету підготовлений спільно з кафедрою історії КПРС покажчик літератури «Велика Жовтнева соціалістична революція (березень 1917 — березень 1918 рр.)». Зібрана в ньому література відображає події періоду підготовки, розвитку і перемоги Великої Жовтневої соціалістичної революції, її всесвітньо-історичне значення, досягнення Комуністичної партії і радянського народу в галузі політики, економічного і культурного будівництва.

П. БОНДАРЕНКО,
директор бібліотеки.
О. НОТКІНА.

Великий Жовтень і демократизм радянського суспільства

СТАТТЯ ДРУГА

Найважливішим підсумком самовідданої праці радянського народу стала побудова в нашій країні суспільства розвиненого соціалізму. В документах XXIV і XXV з'їздів КПРС, в промовах і виступах Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР **Л. І. Брежнєва** розкриті всі найважливіші сторони розвинутого, зрілого соціалізму. Про розвинуте соціалістичне суспільство **В. І. Ленін** говорив в 1918 році як про майбутнє. Це майбутнє стало дійсністю. Висновок про те, що в СРСР уже створене розвинуте соціалістичне суспільство, був вперше зроблений у доповіді **Л. І. Брежнєва** «П'ятдесят років великих перемог соціалізму». Минуло з того часу десятиріччя переконливо показало, що соціалізм на цьому етапі, розвиваючись вже на власній основі, все повніше розкриває свої творчі можливості.

За останнє десятиріччя практично подвоївся економічний потенціал нашої країни, створений за попередні півстоліття. У розвиток сільського господарства вкладено коштів майже в два рази більше, ніж за всі попередні роки Радянської влади. Здійснена найширша в історії со-

ціальна програма. Створені безмежні можливості для розвитку науки і культури.

Партія розробила і послідовно здійснює науково-обґрунтовану економічну стратегію, направлену на неухильний підйом матеріального і культурного рівня народу. Іде процес динамічного розвитку радянської економіки. Набуває нових рис соціальне обличчя радянського суспільства, формується нове ідейне і моральне обличчя радянської людини.

Все це — результат неперушної згуртованості радянського народу, керівної і спрямовуючої діяльності Комуністичної партії, її зростаючої ролі в комуністичному будівництві.

І знову роздаються голоси наших недругів про «тоталітарну субстанцію» радянського суспільства, про «комуністичну диктатуру». Брехня, наклепи, фальсифікації — улюблені прийоми сучасних ідеологів антикомунізму. Численні концепції «моделей соціалізму», міркування про суспільство «демократичного соціалізму», маоїстські доктрини, неотроцькістські перекручення про соціально-політичний розвиток суспільства, міфи про «народний капіталізм» не витримують історичної перевірки. Вони не в змозі захопити народні маси, запропонувати якісь позитив-

суспільства

ні соціально-політичні ідеали. Уділ буржуазної ідеології — безперспективна боротьба проти марксистсько-ленінського аналізу нашої епохи, проти суспільного прогресу, історичного досвіду Великої Жовтня.

Історична правда свідчить про те, що сьогоднішні звершення радянського народу є продовженням справи Жовтня. Досягнення нашої Батьківщини за шість десятиріч є переконливим свідченням того, що соціалізм забезпечив небачені в історії темпи прогресу всіх сторін життя.

Не дивлячись на те, що з 60 років існування Радянської держави майже два десятиріччя випало на війни і наступну відбудову, в 1976 році національний дохід країни збільшився порівняно з дореволюційним рівнем в 65 разів. До революції на долю нашої країни приходило лише трохи більше 4 процентів світової промислової продукції, а зараз — її п'ята частина. Чи це не свідчення великої життєвої сили нашого ладу, його невичерпних переваг перед капіталістичним!

Концепція розвинутого соціалістичного суспільства, розроблена у працях **Л. І.**

Брежнєва, у найважливіших документах партії, представляє великий творчий вклад у скарбницю марксизму-ленізму. У доповіді **Л. І. Брежнєва** на травневому Пленумі ЦК КПРС про проект Конституції СРСР ця концепція знайшла свій дальший розвиток, розкрито історичне значення шляху, пройденого народом після Великої Жовтневої соціалістичної революції, що створила державу нового типу — основне ядро будівництва соціалізму і комунізму.

Це — суспільство, в якому створені могутні продуктивні сили, передова наука і культура, в якому постійно зростає добробут народу, створюються все сприятливіші умови для всебічного розвитку особи.

Це — суспільство зрілих соціалістичних суспільних відносин, в якому на основі зближення всіх соціальних верств, юридичної і фактичної рівності всіх націй і народностей виникла нова історична спільність людей — радянський народ.

Це — суспільство високої організованості, ідейності і свідомості трудящих — патріотів та інтернаціоналістів.

Це — суспільство, законом життя якого є турбота всіх про добробут кожного і турбота кожного про добробут всіх.

Це — суспільство справж-

ньої демократії, політична система якого забезпечує ефективне управління всіма громадськими справами, все більш активну участь трудящих у державному житті, поєднання реальних прав і свобод людини з громадською відповідальністю.

Серед цих найважливіших рис і особливостей слід підкреслити питання про соціалістичну демократію як всесвітньо-історичний тип державного устрою в інтересах всього народу. **Л. І. Брежнєв** у своїй доповіді на травневому Пленумі ЦК КПРС вказав, що головний напрямок того нового, що містить проект Конституції, — це розширення і поглиблення соціалістичної демократії. Біля джерел цього процесу — демократизм Жовтневої соціалістичної революції, закладений в самій її природі. Ще в ті часи пасквільні твори буржуазних авторів були пересипані твердженнями про те, що більшовизм «поправ особу», «придушив її свободу». Як все це перегукується з розгорнутою зараз наклепницькою кампанією про те, що в СРСР, в інших соціалістичних країнах «порушуються права людини».

М. РАКОВСЬКИЙ,
професор, завідувач
кафедрою історії СРСР.

(Далі буде).

БУДІВНИЧІ

колективна розповідь про СБЗ «Парус-77, написана командиром, комісаром і бійцем загону, а також нашим кореспондентом

«Парус»... Будівельний загін з такою поетичною назвою не вперше виїжджає на будови Тюмені. Сьогодні ми розповідаємо про «Парус-77», який у складі Всесоюзного

студентського будівельного загону ім. 60-річчя Великого Жовтня примножував трудові здобутки радянської молоді на честь славного ювілею Країни Рад.

«КОМСОМОЛ — НАДІЙНИЙ ПОМІЧНИК І РЕЗЕРВ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ».

тема лекції заступника секретаря комітету комсомолу Л. Половенко, з якою вона виступила на I курсі механіко-математичного факультету. Цією лекцією першокурсники розпочали заняття з громадсько-політичної практики.

ГЕОГРАФІЧНИЙ СІМПОЗИУМ

Сьогодні в нашому університеті завершив роботу III Всесоюзний симпозиум з теоретичних питань географії. Його організували Географічне товариство СРСР, Географічне товариство УРСР, Одеське відділення географічного товариства УРСР, Інститут географії АН СРСР, сектор географії АН УРСР спільно з кафедрами фізичної та економічної географії Одеського університету.

В роботі симпозиуму взяли участь близько 120 вчених-географів Радянського Союзу. Вони обговорили актуальні теоретичні проблеми географічної науки.

Урок громадянської зрілості

З РОЗПОВІДІ КОМІСАРА

Не раз мене питали, чи не боюся я їхати комісаром загону, де 40 хлопців... Звичайно, боязко було якось. Проте даремно боялась. Мені повезло — хлопці підібрались чудові, і працювати було легко і приємно.

Про виробничу діяльність більш докладно розкаже командир, а я розповім про інший бік роботи, без якого будзагін — не будзагін.

З перших же днів кожна бригада загону взяла на себе підвищені соціалістичні зобов'язання. В цих умовах важливо було організувати соціалістичне змагання, забезпечити його дієвість і гласність. В першій половині липня лідирувала бригада

Сергія Клименка, потім на перше місце вийшли хлопці з бригади Миколи Московка, за ними — бригади Олександра Шилеца і Валерія Байбари. Хочу відзначити те, що, борючись за 1 місце змагання, хлопці намагалися не лише «дати кількість», а дати кількість, помножену на якість.

За два місяці ми виконали велику культурно-масову програму.

Кожен день починався політінформацією. Щодня ми отримували свіжі газети й журнали (про це подбали ще в Одесі, передплативши їх). Для мешканців селищ Агіриш та Вахтовий підготували й прочитали 34 лекції про проект нової Радянської Конституції, про міжнародне ста-

новище, про наш університет. У цій роботі хочеться відзначити Олександра Веремського, Валерія Задорожного та Олександра Осадчого.

Налагодили тісний контакт з місцевою молоддю. Провели цікаві загальні комсомольські збори, присвячені обговоренню проекту Конституції СРСР.

Проводили консультаційні заняття з математики, влаштовували спортивні змагання.

Під час кожного з 4-х концертів нашої агітбригади зал був переповнений.

Багато зробив наш загін для місцевої школи: здали для бібліотеки 120 книжок, відремонтували кабінет математики, побудували волейбольний і баскетбольний майданчики, виготовили наоч-

ність з математики, оформили стенд «Твої ордени, комсомол». Школярі полюбили своїх піонервожатих — наших бійців, які вели у них танцювальний і вокальний гуртки, ходили з ними в ліс, влаштовували піонерські багаття.

Життя і робота загону висвітлювалися у «Бойових листках», стінній та фотозагеті.

Все це тепер позаду. Позаду два місяці ударної праці, громадської роботи. Вони стали для кожного з нас перевіркою не лише уміння працювати, а й перевіркою нашої громадянської зрілості.

Т. ЗЕНЧЕНКО,
студентка V курсу мехмату, комісар СБЗ «Парус-77».

важлива справа

В 1977 році 23 студенти німецького і 7 французького відділень факультету романогерманської філології були рекомендовані для роботи в бюро міжнародного молодіжного туризму. Студенти працювали перекладачами з 60 групами інтуристів.

П'ятикурсниця Н. Катаєва, А. Василік, І. Мельцова, Н. Міфадовська, Є. Проф'єр, С. Ілляшевська, Т. Зарянова, Д. Амбатова, М. Никифоров виконали необхідний обсяг роботи, показавши відмінні знання мови, добрі організаторські здібності.

Високий професійний рівень, відмінну мовну підготовку показали І. Мельцова, Є. Проф'єр, працюючи на 4-му фестивалі молоді СРСР і НДР у Волгограді. І. Мельцова — при роботі з поїздом «Дружби» з НДР, слухачами вищої партійної школи ім. В. Піка. З відповідальними групами з ФРН працювала студентка Н. Міфадовська.

Добрі організаторські здібності, ініціативність показав у роботі з групами Чорноморських круїзів Н. Никифоров. Дисциплінованість і оперативність відзначали роботу п'ятикурсника О. Гуляєва.

Велику допомогу надавали студенти цього факультету в роботі інтерклубу, при зустрічах з молоддю з Франції, Канади, Куби. Добру мовну підготовку, сумлінне ставлення до роботи виявила п'ятикурсниця французького відділення Н. Захарченко.

Робота студентів позаштатними перекладачами в БММТ є постійним комсомольським дорученням. І комсомольці факультету взяли активну участь у цій важливій інформаційно-пропагандистській діяльності.

А. ГРАБОВСЬКИЙ,
голова БММТ «Супутник» Одеського обкому ЛКСМУ.

горді своєю працею

РОЗПОВІДЬ КОМАНДИРА

СБЗ «Парус-77» — направляє на будови Тюменської області. Формувався він в основному з студентів мехмату, проте були у нас і юристи, і геологи, і медики, і студенти факультету РГФ.

Стати бійцем «Паруса» було справою нелегкою: з 120 бажачих треба було вибрати 45 чоловік. Перевага віддавалася тим, у кого або була будівельна спеціальність, або тим, хто вже був у загоні.

Агіриш зустрів нас північним днем, який продовжується 23 години. Для наших «ветеранів» екзотика північного краю була знайома, вони будували Агіриш в 1975 і 1976 роках, новачкам же було незвично.

Та часу на «акліматизацію» не було. «Парус» одразу ж почав будувати. Це завдання наших квартир'єрів. До приїзду загону вони підготували не лише табір, а й фронт робіт.

За два місяці ми побудували 4 двоквартирні будинки, дитячий садок на 120 місць, лазню, свинарник на 300 голів, залізничний тунік завдовжки 400 метрів, відремонтували старі та побудували нові лінії електромережі. Окрім того, оформили начну агітацію в селищі і виконали багато більш дрібних робіт.

Як зміг загін з 45 бійців виконати такий обсяг робіт? Тим паче, що багатьом довелось оволодівати азами будівельної справи, а майже всім терміново вчитися володіти сокирою та бензопилою (будували з дерев'яних брусків).

Допомогло тут те, що всі працювали, не покладаючи рук, проте працювали не бездумно, а постійно вдосконалювали будівельні конструкції, придумували прилади, які полегшують працю. Наприклад, при установці да-

ху на дитячому садку і свинарнику використовували транспортер, завдяки якому значно знизили трудомісткість і встановили дахи на 5 днів раніше строку.

Чи було важко? Так, було.

Важко було в перші дні. Ми ще багато чого не знали й не вміли, не були укомплектовані основні бригади, не вистачало інструментів (бензопил), транспорту й матеріалів. З часом ми усунули усі недоліки, і загін став нагадувати потужну машину, що працює на найвищих обертах...

Але найважчим був останній період, за тиждень до від'їзду. Залишалися незавершеними майже усі об'єкти, і в цей час пішли дощі. Хлопці наші не спасували перед труднощами і під завалиним дощем продовжували працювати на повну силу.

І як приємно було потім побачити плоди свого труда, усвідомити, що все це зроблене нашими руками, почути від жителів селища, котрі вже бачили не один десяток загонів, що такого, як «Парус-77», у них ще не було та й, мабуть, довго не буде.

Підсумками своєї роботи «Парус» задоволений. Ми витримали серйозне випробування. Добре взнали себе і товаришів, знаємо, хто на що здатен. А вже будзагін — це ідеальне місце для випробування своїх сил і характеру в гранично складних умовах.

Всесоюзний студентський будівельний загін минулого літа носив ім'я 60-річчя Великого Жовтня. І це надавало усій нашій роботі особливого змісту, особливої відповідальності. І ми горді тим, що внесли і свою частку праці у всенародну підготовку до славного ювілею рідної Вітчизни.

Л. ТИХОНЕНКО,
кандидат фізико-математичних наук, командир СБЗ «Парус-77».

ЗА ГОЛОВНИМ ПРИНЦИПОМ

ДІАЛОГ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА І БІЙЦЯ СБЗ «ПАРУС-77» П'ЯТИКУРСНИКА МЕХМАТУ ВАЛЕРІЯ ЗАДОРЖНОГО

Які якості повинні бути притаманні бійцеві студентського будівельного?

— Багатьом, мало знайомим з будзагонами, здається, що бійцем СБЗ має бути людина величезної фізичної сили. Це не так. Головне — мати залізну волю. Тоді і труднощі будуть подолані, і віддача твоя буде відчутною. Можливо, спочатку не все вийде, як хотілось би, але коли у бійця є сила волі і працелюбство, йому не страшні ніякі перешкоди. Досвід приходить з часом.

Роль командира загально-відома. Що в цій ролі ти вважаєш головним? Яким має бути командир?

— Командир — це обличчя загону. Цим усе сказано. Він керує усім життям будзагону. Згодьтєся, знайти підхід до сорока різних людей — бійців загону — нелегко. Коли командира розуміють з півслова — значить це чудовий командир. Головною рисою командира я вважаю уміння по-справжньому жити турботами загону.

На яких принципах будуть взаємини в загоні? Що головне в цих стосунках?

— Головний принцип — «Один за всіх, усі за одного!». Коли, скажімо, у мене щось не виходить, ніхто не стане докоряти. Навпаки, розкажуть, допоможуть, навчать. Кожен робить усе, що йде на користь загону. Головне в стосунках членів загону — відчувати себе в колективі і нести відповідальність за колектив.

Взагалі робота дуже зближує людей. У кожного з нас з'явилося багато надійних друзів.

Не секрет, що дехто їде в будзагін заробити грошей. Як ти до цього ставишся?

— Безумовно, за роботу,

яку людина виконує для суспільства, вона отримує від суспільства грошову винагороду. Так і в загоні. Ти працюєш — отримуєш гроші, причому чималі гроші за порівняно невеликий час. Але я не заздрю тій людині, яка їде в загін лише для того, щоб заробити грошей.

У нас в загоні був девіз: «Хто не горить, тот коптить. Да здравствует пламя жизни!». Коли ти живеш життям загону, береш участь у вечорах відпочинку, в концерті на сцені місцевого клубу — ти по-справжньому щасливий. В загоні краще пізнаєш себе, своє місце в трудовому колективі, відповідальність за своє робоче місце, за результати своєї праці і праці всього загону. Головне, що я привіз з загону, — це почуття ліктя друга, уміння постояти за товариша. А гроші — гроші теж є. Але, повторюю, це не головне.

Це був твій останній «Парус». Що хочеш сказати з цього приводу, що побажаш майбутнім його бійцям?

— Я дуже радий, що трудовий семестр пройвів у «Парусі-77». Ці два місяці запам'ятаю на все життя. Вони дали мені багато нового й цікавого, дали те, чого не вичитаєш у книжках і підручниках. Можливо, гучно буде сказано, але «Парус» дав мені своєрідний урок життя, який я склав досить непогано.

Майбутнім бійцям загону хочу побажати, щоб наш «Парус» завжди був попереду, щоб свіжий вітер держав і неспокою ніколи його не лишав.

Рішення колегії Мінвузу спрямовує кафедри суспільних наук на дальше піднесення наукового та педагогічного рівня викладання суспільних наук і забезпечення глибоких і стійких знань студентів.

Розглянемо деякі педагогічні аспекти навчального процесу з суспільних наук, від яких залежить успішне виконання рішення колегії.

Суть проблеми полягає в тому, щоб забезпечити педагогічну ефективність лекційного викладання і семінарських занять, домогтися, щоб усі лекції з суспільних наук, а також і семінарські заняття глибоко впливали на свідомість і почуття студентів. Тільки при такій умові можливе творче сприймання і свідоме засвоєння основоположних ідей науки і конкретного матеріалу.

Іноколи вважають, що ефективність лекцій чи семінарського заняття забезпечується майже автоматично вже тоді, коли зміст заняття добре опрацьований, досягнуто високого методологічного і наукового рівня, враховані останні досягнення науки.

Ні, це не так. Науковий зміст — це тільки **передумова** хорошої лекції і семінарського заняття. Тут ще немає ніякої педагогіки навчального процесу. Ефективною лекція буде тільки тоді, коли викладачеві вдалося **включити студентів в активний творчий процес аналізу і сприймання матеріалу**, коли процес мислення лектора зливається з процесом мислення студентів і разом — викладач і студенти — ідуть до виснов-

ків, формулюють правило, закон, дають оцінку подіям чи особам.

По-справжньому ефективна лекція захоплює не тільки свідомість студентів, а і їх **почуття**. Тільки досягається це не штучними засобами, які відвертають увагу студентів від змісту і мети лекції, а **натхненням викладом матеріалу**, переконливістю лектора.

Творчий виклад лекційного матеріалу відповідає особливостям і прагненням студентів. Опитування студентів других і четвертих курсів показує, що біля 88 процентів анкетованих надають перевагу лекціям творчим, проблемним, коли в лекціях є основна ідея і з'ясування її підкорено розгляд конкретного матеріалу. Імпонує студентам лектор, у якого чітко і переконливо виявляються **наукові та ідейно-етичні позиції**, коли викладач впливає на формування переконань студентів власними переконаннями.

Відомо ці студенти ставляться до лекцій інформативних і догматичних. «Не виникає діякої думки на такій лекції, тільки поспішай записувати», — говорять студенти. Лише два проценти анкетованих чітко відповіли, що для них важливо записати лекцію, а потім вивчити.

Високі вимоги ставлять студенти до семінарських занять. Їх вимоги співпадають з об'єк-

тивними критеріями ефективного семінару. Це чіткість основної мети, ідеї семінару, проблемність, пошуковий підхід до питань, що виносяться на семінар. «Репродуктивні семінари нічого нам не дають», — пишуть студенти.

В зв'язку з цим виникає потреба внести певні зміни у методичну роботу кафедр суспільних наук. Зокрема, аналіз прослуханих лекцій не обмежувати традиційними оцінками: все сказав лектор чи ні, що ще бажано було б сказати і т. п. Зміст оцінювати потрібно, але особливу увагу необхідно звернути на **педагогічну ефективність** прочитаної лекції. Докладно проаналізувати і оцінити **діяльність студентів** на лекції: їх захопленість лекцією, активне сприймання, емоційна реакція, які виникли питання, а потім вже аналізувати діяльність лектора.

Такий же підхід повинен бути і при оцінці педагогічної ефективності семінарського заняття.

В рішенні колегії іде мова і про **критерії оцінки** знань студентів з суспільних наук.

Відома педагогічна істина: що ми вимагаємо від студентів, те вони й готують. Якщо наші критерії зводяться лише до перевірки знань конкретного матеріалу, перевіряємо тільки пам'ять, то й студенти відповідно готуються до заліку, экза-

мену чи поточної атестації. Самі студенти говорять: «вивчаємо матеріал». Відомо також, що формальні знання — не стійкі знання. Через певний час студент забуває майже все, що він «вивчив».

Такий підхід до оцінки знань студентів не сприяє творчому і глибокому опрацюванню матеріалу, заважає піднесенню якості знань студентів.

Але слід також підкреслити, що формальні критерії оцінки знань студентів не відповідають і основним завданням вищої школи. Ми готуємо і повинні готувати не просто людину, яка багато знає, а формуємо всебічно розвиненого спеціаліста, і головне, що характеризує радянського фахівця — це його світогляд, ідейно-політичні та моральні переконання. Студент — це особа, яка формується щоденно і на кожному занятті. І суспільні науки відіграють провідну роль у формуванні ідеології студентів.

Отже, формальний підхід до оцінки знань студентів є суттєвою методологічною помилкою.

Головне в сучасних критеріях: знання теорії, володіння методологією, переконливість, ідейно-політичні переконання, самостійність мислення, вміння відстоювати свої переконання з партійних, класових позицій, орієнтація в сучасних проблемах суспільного життя. Без цих ознак ніякої ваги не мають формальні знання з суспільних наук.

А чи можна виявити названі ознаки у студентів? Так, можна.

Тільки догматик, той, хто звик до швидкої формальної перевірки пам'яті студентів, не зуміє змінити критерії оцінки. Потрібно систематично вивчати студентів у поточній роботі з ними, а головне — творчо вести навчальний процес, щоденно орієнтуючи студентів на опанування теорією і методологією науки. А потім необхідна і педагогічна майстерність в проведенні екзамена і заліка і в поточній атестації.

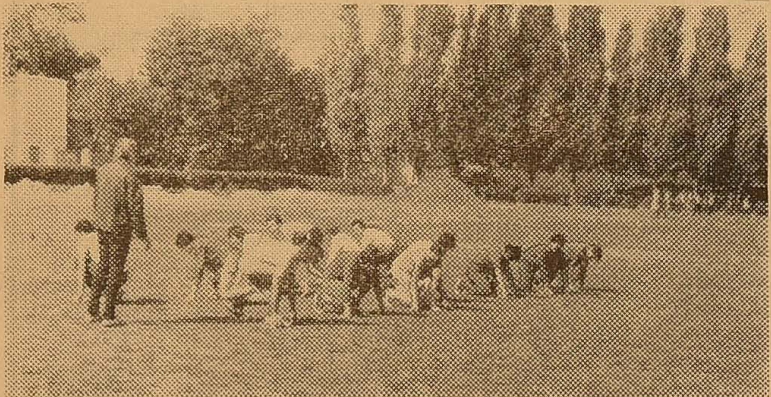
Крім того, виявлення у студентів глибоких процесів формування їх ідеології в значній мірі залежить і від стилю викладача з студентами. Добре відомо, що тільки доброзичливе і уважне ставлення викладача до студентів, справедливий вимоги і турбота про кожного з них, довіра, а не підозріння на кожному кроці, ось що створює умови для глибокого вивчення внутрішнього світу студентів.

Звичайно, викладене не означає, що ми проти перевірки знань конкретного характеру. Ні, без знань не може бути і теорії, тільки на основі знань формується світогляд, наукові переконання. Іде мова про **підхід** до оцінки знань, про комплексний характер формування особи студента і про те, що є **головним** у цьому формуванні, і що у традиційних критеріях головне вважалось другорядним.

І. КОБИЛЯЦЬКИЙ,
професор, завідувачий кафедрою педагогіки.

АКТИВІЗУВАТИ ТВОРЧЕ НАЧАЛО

(НА ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ КОЛЕГІЇ МІНВУЗУ УРСР ПРО СТАН УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ З СУСПІЛЬНИХ НАУК).

● Заняття з фізкультури у студентів першого курсу.
Фото Л. Платіра.

ТАБЛО СПАРТАКІАДИ

● В XI Республіканській студентській спартакіаді трьохкурсник механіко-математичного факультету Тарас Івахненко зайняв два третіх місця з стрільби з пістолету.

● Жіноча волейбольна команда (тренер З. В. Барська) зайняла III місце серед інших команд-учасниць спартакіади.

● Студент геолого-географічного факультету Ігор Дугинець завоював звання чемпіона XI Республіканської студентської спартакіади в метанні диску, показавши результат майстра спорту СРСР (63 метри).

ГУМОР

ЩО ТАКЕ СТИПЕНДІЯ?

СТОРИНКАМИ ВУЗІВСЬКИХ БАГАТОТИРАЖОК

Серед суворих термінів: «деканат», «догана» і «перекладна» на горизонті студентського лексикону оазисом сяє слово «стипендія». Це поняття таке ж древнє, як пропуски лекцій без поважних причин. Чи навіть ще старіше, бо походить стипендія від двох латинських слів: степс — заробіток, пендра — зважувати, платити. А скільки у Древньому Римі думали не стільки про підвищення академічної успішності, скільки про чергову гальську війну, то слово «стипендіум» означало плату, яку солдати одержували за кожен військовий похід. У ті

далекі часи, мабуть, нікому було пояснити древнім римлянам їх номілку, і вони продовжували платити стипендію солдатам, легковажно виправдовуючись відсутністю в Римській імперії широкої мережі вузів.

Така нерозбериха тривала досить довго, декілька тисяч семестрів. Лише Петро I, як людина кмітлива, поклав край цьому неподобству. При Петрі I дворянським дітям, які навчалися за кордоном, казна виплачувала стипендію як нагороду за старання. Але для цього молодий дворянин повинен був за рік відвідати не менше половини лекцій і не більше половини всіх студентських вечірок.

І все-таки повернемося до

древніх римлян. Адже і сьогодні за стипендію студенту доводиться «воювати», і, якщо уподобити його воїну, заліки можна розглядати як бої місцевого значення, а екзамен — як запеклі сутички з переважними силами противника. І хай славляться переможці — стипендіати!

Ми з вами з'ясували, що стипендія — категорія дуже древня, але, незважаючи на похилий вік, вона не втрачає своєї привабливості і незмінно користується найбільш гарячою любов'ю студентів.

(«Радянський студент»,
Чернівецький державний
університет).

● На обчислювальному центрі ОДУ. Фото В. Чупруна.

Осінній етюд.

Фото Д. Шиліна.